

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติ สำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

Training Program Development for a Practical Plan for Teacher Training at Bangkok Vocational Training Schools

อัศวรัตน์ พูลกระจ่าง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร วิธีการดำเนินการวิจัยมี ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ ๑ การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นที่ ๒ การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นที่ ๓ การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง และขั้นที่ ๔ การประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐ คน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบกรณีศึกษาทดลอง ๑ ครั้ง (One Shot Case Study) จากนั้นนำผลคะแนนจากการทดลองมาหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ในภาพรวมหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.07$) การประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม มีความสอดคล้องกันทุกรายการ และประสิทธิภาพของพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ ๘๕.๒๗/๘๒.๖๕ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ๘๐/๘๐ และผลการประเมินการฝึกอบรมผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม/แผนการฝึกปฏิบัติ/ครูฝึกอาชีพ

Abstract

The purpose of this study was to develop a training program for the practical planning for teacher training at Bangkok vocational training schools as well as the effective evaluation of training for a practical plan for teacher training at a Bangkok vocational training school. The four stages of research: Stage 1 Needs analysis for the training

program; Step 2 Design the training program; Stage 3 Implement the training program; and Step 4 Evaluate the training program. The research sample comprised 20 teacher trainees in Bangkok vocational training schools selected by purposive sampling. The researchers planned the experiment through use of a one shot case study and then the results of the research showed that the evaluation of experts opinions towards the program were appropriate at a high level ($\bar{X} = 4.07$). In the program all items had objective congruence and the results showed that effective evaluation of the training program was 85.27/82.65 higher than the evaluation principle that was specified at 80/80 and the evaluation of the trainees' opinions towards the program revealed that all of them thought the program was at a high level ($\bar{X} = 4.46$).

KEYWORDS: TRAINING PROGRAM/PRACTICAL PLAN/TRAINER TRAINING

บทนำ

องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ตระหนักดีว่าคนเป็นกลไกที่สำคัญของการพัฒนาประเทศคนต้องปรับปรุงตนเองให้เกิดการเรียนรู้มีเช่นนั้นแล้วความรู้ความสามารถอาจล้าสมัยหรือไม่เหมาะสมกับการทำงานปัจจุบัน การพัฒนาด้วยการฝึกอบรมจึงมีความจำเป็นในทุกองค์กร (ชาญณรงค์ วังศ์สุวรรณ, ๒๕๓๙) การดำเนินงานตามมาตรการระยะยาวเพื่อแก้ปัญหาของประเทศในระยะยาวนั้น มีหลายด้านที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป แต่มาตรการหนึ่งที่สำคัญคือ การเร่งพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะการลงทุนทางการศึกษาช่วยพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถและทักษะ ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพหรือการมีงานทำ ทั้งนี้มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ให้ข้อสรุปว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลที่แตกต่างกันทั้งในด้านระดับผลผลิตที่เพิ่มขึ้น อัตราการเจริญเติบโตและรายได้ต่อหัว รวมทั้งมีข้อสรุปว่า การลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะ

การศึกษาพื้นฐานและการศึกษาตลอดชีพให้ผลตอบแทนอย่างน่าพอใจเท่าๆ กับผลตอบแทนจากการลงทุนทางด้านวัตถุ (Levinger, 1996) ทั้งนี้การศึกษาจะส่งผลโดยตรงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและมีผลต่อการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของกำลังแรงงาน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสังคม ด้วยเหตุนี้การให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการพัฒนาคนอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุดที่จะฟื้นฟูประเทศ ทำให้การพัฒนาประเทศเกิดความยั่งยืนได้ในที่สุด (ผะอบ พวงน้อย และคณะ, ๒๕๔๖)

ในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพให้กับบุคคลในชุมชน ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ได้มีองค์การและหน่วยงานของภาครัฐเข้าไปช่วยพัฒนาหลายหน่วยงาน เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน วิทยาลัยชุมชน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร วิสาหกิจชุมชน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน องค์การบริหารส่วนตำบล และศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน ฯลฯ ในการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับ

บุคคลในชุมชน ท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ และได้ผล ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น หลักสูตร การบริหารและวางแผน การดำเนินการฝึกอบรม วิทยากรฝึกอบรม ตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม และสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรม เป็นต้น หากองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้เกิด ปัญหาหรืออุปสรรคขึ้นย่อมส่งผลให้การฝึกอบรม นั้นล้มเหลว และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่หวังไว้ได้ อย่างไรก็ดีตามแม้ว่าจะมีการฝึกอบรมอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังมีปัญหาด้านประสิทธิภาพของการ ฝึกอบรมอยู่เสมอ เนื่องจากครูผู้สอนในหน่วยงาน ไม่มีทิศทางการสอนที่เป็นมาตรฐานจึงส่งผลให้ ผู้เข้ารับการอบรมไม่สามารถประกอบอาชีพตาม ความต้องการได้จริง ปัญหาส่วนใหญ่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ยังไม่ตระหนักถึง ความสำคัญในการทำเอกสารประกอบการฝึก ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ส่งผลให้การพัฒนาดำเนินการได้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เป็น หน่วยงานหนึ่งของกองส่งเสริมอาชีพสังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยคำสั่ง ที่ ๒๖๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓ มีหน้าที่รับผิดชอบใน การจัดการศึกษา การฝึกอาชีพให้กับประชาชน ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและเด็กนักเรียนที่ จบประถมศึกษาปีที่ ๖ จากกรุงเทพมหานครที่ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อระดับสูงในหลักสูตรต่างๆ ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ จากการดำเนินการที่ ผ่านมา โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปมาสมัครเข้าเรียน เป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้ในปี ๒๕๓๔ มีผู้เรียน จำนวน ๗,๖๙๒ คน ในปีต่อมาเพิ่มขึ้นเป็น ๘,๒๗๙ คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี จากเดิมโรงเรียน

ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครดำเนินการใช้หลักสูตร ๓-๕ เดือน (๑๔๐-๓๖๐ ชั่วโมง) ได้เปลี่ยนแปลง ให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและตรง กับความมุ่งหมายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๔ มากขึ้น โดยกรุงเทพมหานคร ได้อนุมัติให้ใช้หลักสูตรฝึกอาชีพพระยะสั้น ภาค ปกติ ๔๐๒ ชั่วโมง และภาคค่ำ ๒๐๑ ชั่วโมง ในปี การศึกษา ๒๕๔๑ และ ในปีการศึกษา ๒๕๔๔ กรุงเทพมหานครได้อนุมัติให้ใช้หลักสูตรฝึกอาชีพ พระยะสั้น ๓๐,๖๐,๗๕,๙๐ และ ๑๕๐ ชั่วโมง ตาม บันทึกร กท. ๑๕๐๔/๔๔๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๔ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ในแต่ละเนื้อหาวิชา โดยมี ๔ หมวดวิชา ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปกรรม (สำนักพัฒนาสังคม, ๒๕๔๔)

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครเริ่มก่อตั้ง พ.ศ. ๒๕๑๐ ปัจจุบันมีจำนวน ๑๐ แห่ง เดิมสังกัด สำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ให้ บริการด้านการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ๓ – ๕ เดือน (๙๐ – ๖๐๐ ชั่วโมง) ให้แก่ประชาชนผู้ด้อยอาศัยใน เขตกรุงเทพมหานครที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ในระดับสูงทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพอันเนื่อง มาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความยากจน ความไม่พร้อมทางด้านสติปัญญาและฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวนอกจากนี้การเคลื่อนย้าย แรงงานจากชนบท เพื่อเข้ามาหางานทำใน กรุงเทพมหานครนับวันมีจำนวนมากขึ้นทำให้ มีปัญหาจากแรงงานเคลื่อนย้ายที่เข้ามาเป็น แรงงานด้อยคุณภาพขาดความรู้ความสามารถ ในการประกอบอาชีพได้จริง ดังนั้นทางโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครได้จัดหลักสูตรฝึก อบรมพระยะสั้นให้เยาวชนและประชาชนผู้ด้อย โอกาสและพลาดโอกาสทางการศึกษา ประมาณ

๑๕,๐๐๐ คน/ปีการศึกษา ได้เรียนวิชาชีพตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลเพื่อเสริมความรู้เดิมหรือนำความรู้ไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๕ สาขาวิชาที่มีการปรับปรุงกันตลอดมาซึ่งมีแนวโน้มความต้องการของประชาชนเพิ่มมากขึ้นทุกปี การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในปัจจุบันจึงเป็นงานที่สำคัญที่สุดของงานการบริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์สนองนโยบายแผนงานของสำนักพัฒนาชุมชน และแผนพัฒนากรุงเทพมหานครโดยผู้บริหารโรงเรียนอาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ที่ต้องให้ความสำคัญในงานวิชาการเป็นพิเศษหรือมากที่สุดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้นของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทุกแห่งให้เข้าสู่ระบบบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อลดต้นทุนการผลิตและผลิตช่างกึ่งฝีมือเข้าสู่มาตรฐานแรงงานต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติโดยพบว่าการจัดทำผลการศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมจากครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติ ในภาพรวมมีความต้องการในระดับมากเนื่องจากหลักสูตรตรงตามความต้องการของครูฝึก เพื่อให้ครูฝึกได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง จะทำให้บุคคลในชุมชน

มีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ อันจะส่งผลให้บุคคลในชุมชนมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นด้วย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ครูฝึกอาชีพสามารถนำเอาความต้องการในการฝึกอบรมมาพัฒนาแผนการฝึกปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ฝึกอาชีพให้กับบุคคลผู้สนใจ ได้เข้ามาฝึกอาชีพเพื่อนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพตามความต้องการอย่างแท้จริง และสร้างความเข้มแข็งต่อเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

๒. เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมให้กับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยมีประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ ๘๐/๘๐

ขอบเขตการวิจัย

๑. ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย

๔ ขั้นตอน คือ ขั้นที่ ๑ การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม (Need) ขั้นที่ ๒ การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม (Design) ขั้นที่ ๓ การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง (Implementation) และขั้นที่ ๔ การประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม (Evaluation)

๒. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูฝึกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติหน้าที่สอนและฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครซึ่งสังกัดกรุงเทพมหานคร

๓. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา ๑ ปี

วิธีการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

๑.๑ ประชากรการวิจัย ได้แก่ ครูฝึกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติหน้าที่สอนและฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครซึ่งสังกัดกรุงเทพมหานคร

๑.๒ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ครูฝึกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติหน้าที่สอนและฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งสังกัดกรุงเทพมหานครโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๒๐ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ ๑. การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม (Need) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการ และแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ ๒. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม (Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญได้แก่ แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม และการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ ๓. การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง (Implementation) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรฝึกอบรมฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๔. การประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม (Evaluation) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้สำหรับการติดตามและประเมิน คือ แบบสอบถามติดตามผลการฝึกอบรมหลังจากจบหลักสูตรแล้ว มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของไลเคิร์ท (Best, 1983)

๓. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบกรณีศึกษาทดลอง ๑ ครั้ง (One Shot Case Study) ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

X - T

เมื่อ X แทน การฝึกอบรมให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น

T แทน การทดสอบหลังการฝึกอบรม

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) หลักสูตรฝึกอบรม จัดเตรียมและตรวจสอบหลักสูตรฝึกอบรมให้พร้อม เช่น ตารางการฝึกอบรม เอกสารฝึกอบรมเนื้อหา แบบฝึกหัดและทดสอบ และสื่อประกอบการบรรยาย เป็นต้น

๒) เก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยได้นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้เพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ จำนวน ๒๐ คน

๓) การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรมแล้ว เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาขึ้น

๔) ติดตามผลว่า หลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรมแล้ว ผู้เข้าฝึกอบรมได้นำเอาความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางในการฝึกอาชีพที่มีมาตรฐานการปฏิบัติให้กับผู้สนใจที่เข้ามารับการฝึกอาชีพ

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย

ขั้นตอนที่ ๑. การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ใช้การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ

ขั้นตอนที่ ๒. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องเพื่อหาความเที่ยงตรง และหาค่าความเชื่อมั่นของหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ ๓. การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง ใช้การวิเคราะห์ค่า

ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม และค่าคะแนนเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมินความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ ๔. การประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม ใช้การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

๑. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมจากครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๗ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติ ในภาพรวมมีความต้องการในระดับมาก โดยสรุปมีหัวข้อในการฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครมี ๙ หัวข้อ ดังนี้

๑. การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

๒. การวิเคราะห์หลักสูตรฝึกอบรม

๓. การวิเคราะห์งาน

๔. การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

๕. การสร้างใบเนื้อหา

๖. การประเมินผลปฏิบัติ

๗. การออกแบบสื่อการสอน

๘. เทคนิควิธีการฝึกอบรม

๙. การวางแผนการสอนปฏิบัติ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมากำหนดเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ใบเนื้อหา สื่อ แบบประเมิน และวิธีการฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก) ใบเนื้อหา เป็นเนื้อหาหรือข้อมูลที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และออกแบบโดยใช้ภาพหรือรูปภาพเป็นหลัก ประกอบกับคำอธิบายสั้น ๆ ซึ่งในเนื้อหานี้นอกจากจะใช้สำหรับวิทยากรที่บรรยายเตรียมความพร้อมแล้ว ยังสามารถใช้แจกให้กับผู้เข้าฝึกอบรมเพื่อใช้บทวนหรือศึกษาเพิ่มเติมในภายหลังด้วย

ข) สื่อประกอบการบรรยาย เพื่อให้การบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยออกแบบสื่อประกอบการบรรยายโดยใช้โปรแกรม Microsoft Office Power Point

ค) ใบแบบฝึกหัด ใช้สำหรับการตรวจสอบและตรวจปรับความรู้ของผู้เข้าฝึกอบรมภายหลังจากผ่านการอบรมเนื้อหาในแต่ละหัวข้อเรื่อง นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาประสิทธิภาพระหว่างฝึกอบรมของหลักสูตรฝึกอบรม (E1)

ง) ใบเฉลยแบบฝึกหัด เป็นแนวทางสำหรับชั้นสำเร็จผลเพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้รับทราบถึงความก้าวหน้าทางการอบรมในภาคทฤษฎี นอกจากนี้ใบเฉลยแบบฝึกหัดยังสามารถช่วยลดระยะเวลาในการเฉลยคำตอบแก่ผู้เข้าฝึกอบรมให้กับวิทยากรด้วย

จ) แบบทดสอบใช้สำหรับวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมในแต่ละหัวข้อเรื่องเพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้รับทราบผลการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีว่าเป็นอย่างไร นอกจากนี้ ยังต้องใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาประสิทธิภาพหลังจากการฝึกอบรมของหลักสูตรฝึกอบรม (E2)

ฉ) วิธีการฝึกอบรม เป็นกิจกรรมในการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับข้อมูลในหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวิธีการฝึกอบรมจะต้องมีความสัมพันธ์กันและตรงหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละข้อ

๑.๑ ผลการตรวจคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม
โดยผู้เชี่ยวชาญ

๑.๑.๑ ผลการประเมินความเหมาะสม
ของหลักสูตรฝึกอบรม

ตารางที่ ๑ แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม

รายการประเมิน	ระดับ		ผลการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D	
หลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้	4.40	0.54	มาก
หลักสูตรเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.40	0.54	มาก
หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมมีความครบถ้วนและครอบคลุมหลักสูตร	4.20	0.44	มาก
หัวข้อเรื่องเรียงลำดับได้อย่างเหมาะสม	4.40	0.54	มาก
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมครอบคลุมหัวข้อเรื่อง	4.00	0.70	มาก
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4.20	0.44	มาก
เนื้อหาของหลักสูตรครบถ้วนและครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.20	0.44	มาก
เนื้อหาในใบเนื้อหา อ่านเข้าใจง่าย และรูปแบบของใบเนื้อหามีความน่าสนใจ	4.20	0.83	มาก
เนื้อหาเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมที่เข้ารับการฝึกอบรม	4.20	0.44	มาก
สื่อการสอน (Power Point) ครอบคลุมเนื้อหา	4.20	0.44	มาก
สื่อที่ใช้มีความสวยงามน่าสนใจ	3.60	0.54	มาก
แบบฝึกหัดตรงตามหัวข้อเรื่อง	4.20	0.44	มาก
คำถามมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมีคำตอบที่แน่นอนเพียงคำตอบเดียว	4.00	0.70	มาก
แบบทดสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	4.00	0.70	มาก
ระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมกับหลักสูตร	4.20	0.44	มาก
รวม	4.16	0.54	มาก

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.16 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(S.D) 0.54 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ

๑.๑.๒ ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม

ตารางที่ ๒ แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม

รายการประเมิน	IOC	ผลการประเมิน
๑. หัวข้อเรื่องฝึกอบรมสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
๒. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
๓. เนื้อหาการฝึกอบรมสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
๔. เนื้อหาการฝึกอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	1.00	สอดคล้อง
๕. สื่อประกอบการอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	0.8	สอดคล้อง
๖. สื่อประกอบการอบรมสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
๗. แบบฝึกหัดสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
๘. แบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
๙. แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	1.00	สอดคล้อง
๑๐. แบบทดสอบสอดคล้องกับเนื้อหาการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง

จากตารางที่ ๒ พบว่า ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม มีความสอดคล้องกันทุกรายการมีค่า IOC สูงกว่า ๐.๕

๑.๒ ผลการหาค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐ คน โดยพบว่าประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม (E1/E2) เท่ากับ ๔๓.๔๔/๔๑.๙๓ แสดงว่า หลักสูตรฝึกอบรม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ๔๐/๔๐

๒. การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

การนำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ครูฝึกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และทักษะปฏิบัติหน้าที่สอนและฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งสังกัดกรุงเทพมหานครโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๒๐ คนซึ่งผลการนำไปใช้มีผลดังนี้

๒.๑ ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง

๒.๑.๑ ผลการหาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมจากครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐ คน ประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม (E1/E2) เท่ากับ ๔๕.๒๗/๔๒.๖๕ แสดงว่า หลักสูตรฝึกอบรม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ๔๐/๔๐

๒.๑.๒ ผลการประเมินความคิดเห็นของครูฝึกอาชีพหลังจากการฝึกอบรม

ตารางที่ ๓ แสดงผลการประเมินความคิดเห็นของครูฝึกอาชีพหลังจากการฝึกอบรม

รายการประเมิน	ระดับ		แปลความ หมาย
	$\bar{X}$	S.D	
๑. หัวข้อการฝึกอบรมมีความน่าสนใจและสอดคล้องกับหลักสูตร	4.80	0.41	มากที่สุด
๒. เนื้อหาการฝึกอบรมแต่ละหัวข้อเรื่องมีความเหมาะสม	4.80	0.41	มากที่สุด
๓. เนื้อหาหลักสูตรตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.86	0.35	มากที่สุด
๔. ความเหมาะสมของวิทยากรฝึกอบรมในภาพรวม	4.80	0.41	มากที่สุด
๕. วิทยากรอธิบายเนื้อหาชัดเจน ตามลำดับเนื้อหา	4.66	0.48	มากที่สุด
๖. วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมสอบถามและตอบปัญหา ข้อคำถามได้ชัดเจน	4.73	0.45	มากที่สุด
๗. เอกสารประกอบการฝึกอบรมอ่านเข้าใจง่าย	4.53	0.51	มากที่สุด
๘. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	0.63	มากที่สุด
๙. สภาพของห้องที่ใช้ฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.13	0.63	มาก
๑๐. โสตทัศนูปกรณ์มีความครบถ้วนสมบูรณ์ใช้งานได้ดี	4.33	0.61	มาก
๑๑. แบบฝึกหัดและใบงานในแต่ละหัวข้อเรื่องช่วยให้มีความรู้และ ทักษะเพิ่มมากขึ้น	4.60	0.50	มากที่สุด
๑๒. แบบทดสอบหลังการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.06	0.96	มาก
๑๓. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.00	0.75	มาก
๑๔. หลังจากได้รับการอบรมได้รับความรู้และทักษะในการจัดทำ หลักสูตรเพื่อสอนงานปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น	4.33	0.72	มาก
๑๕. หลังจากได้รับการอบรมสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการ จัดทำหลักสูตรได้จริง	4.20	0.67	มาก
รวม	4.46	0.65	มาก

จากตารางที่ ๓ พบว่า ครูฝึกอาชีพจำนวน ๒๐ คน มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.46 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.65 เมื่อพิจารณาหัวข้อ พบว่าครูฝึกอาชีพมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ๙ รายการ โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาหลักสูตรตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.86 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.35 รองลงมา มี ๓ รายการ คือ หัวข้อการฝึกอบรมมีความน่าสนใจและสอดคล้องกับหลักสูตร เนื้อหาการ

ฝึกอบรมแต่ละหัวข้อเรื่องมีความเหมาะสม ความเหมาะสมของวิทยากรฝึกอบรมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.80 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.41 และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.75

๒.๒ ผลการประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม

ตารางที่ ๔ แสดงผลการติดตามผลจากการประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนฝักอาศีพกรุงเทพมหานคร

รายการ	ระดับ		แปลความ หมาย
	X	S.D	
๑. มีความกระตือรือร้นในการจัดทำหลักสูตรเพื่อใช้สอนมากขึ้น	3.90	0.56	มาก
๒. มีการค้นคว้าข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาทำหลักสูตรเพื่อใช้สอนมากขึ้น	4.20	0.63	มาก
๓. มีความรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรเพื่อใช้สอนได้เป็นอย่างดี	4.10	0.73	มาก
๔. มีความตั้งใจในการจัดทำหลักสูตรเพื่อใช้สอนเป็นอย่างดี	4.00	0.47	มาก
๕. จัดทำหลักสูตรเพื่อสอนงานปฏิบัติให้กับผู้เรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ	4.40	0.69	มาก
๖. มีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.47	มาก
๗. ช่วยลดปัญหาให้กับผู้บริหารในด้านการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา	4.30	0.67	มาก
๘. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในหน่วยงานมากขึ้น	4.00	0.47	มาก
๙. ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการสอนของครูไปใช้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	3.80	0.63	มาก
๑๐. ภาพรวมหลังจากผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมนักพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมสมรรถนะอาชีพมีประสิทธิภาพและคุณภาพในการทำปฏิบัติงานที่ดีขึ้น	3.90	0.73	มาก
รวม	4.06	0.61	มาก

จากตารางที่ ๔ พบว่าการประเมินความคิดเห็นผู้บริหารโดยภาพรวมในความคิดเห็นผู้บริหารของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความเห็นด้วยในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.06 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.61 และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ

อภิปรายผล

๑. สรุปผลการวิจัย

๑.๒ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝักอาศีพของโรงเรียนฝักอาศีพกรุงเทพมหานคร

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝักอาศีพของโรงเรียน

ฝักอาศีพกรุงเทพมหานคร พบว่า การประเมินความต้องการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติในภาพรวมมีต้องการในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.32 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.56 ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.07 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.68 และการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกันทุกรายการมีค่า IOC สูงกว่า ๐.๕ ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๑.๒ การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝักอาศีพของโรงเรียนฝักอาศีพกรุงเทพมหานคร

การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริง พบว่า ประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม (E1/E2) เท่ากับ ๘๕.๒๗/๘๒.๖๕ แสดงว่า หลักสูตรฝึกอบรม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ๘๐/๘๐ ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ใน การประเมินความคิดเห็นของครูฝึกอาชีพหลังจากผ่านการฝึกอบรม พบว่า ครูฝึกอาชีพมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.46 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.65 และการประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.06 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.61

๒. อภิปรายผลการวิจัย

๒.๑ การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้จริง

๒.๑.๑ ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม

ประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมจากครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เท่ากับ ๘๕.๒๗/๘๒.๖๕ แสดงว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ๘๐/๘๐ เนื่องจาก การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ในภาพรวมหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.07 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) 0.68 การประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม มีความสอดคล้องกันทุกรายการมีค่า IOC สูงกว่า ๐.๕ และนอกจากนี้ ผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ (Try-

out) โดยพบว่าหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และจากการนำหลักสูตรไปใช้จริงมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นเพราะว่าการฝึกอบรมได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ และการฝึกอบรมตามลำดับหัวข้อ คือ ๑. การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ๒. การวิเคราะห์หลักสูตรฝึกอบรม ๓. การวิเคราะห์งาน ๔. การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ๕. การสร้างใบเนื้อหา ๖. การออกแบบสื่อการสอน ๗. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ๘. เทคนิควิธีการฝึกอบรม และ ๙. การวางแผนการฝึกปฏิบัติ จึงทำให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ ทักษะจากการฝึกอบรม นอกจากนี้ในขณะที่ฝึกอบรมผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมย่อยในแต่ละหัวข้อเรื่องในการฝึกอบรมจึงทำให้หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าที่กำหนด สอดคล้องกับทัศนีย์ นาคุณทรง (๒๕๕๒) ในการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด จะต้องปรับเนื้อหาให้แยกย่อยมากขึ้นมีวิธีการสอน มีการฝึกปฏิบัติซ้ำระหว่างการฝึกอบรมจึงทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดความรู้และทักษะมากขึ้น และผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยากรอย่างจริงจังและบรรยากาศในการฝึกอบรมเป็นกันเองส่งผลให้เกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนอกจากนี้ มีเอกสารประกอบการฝึกอบรมสื่อประกอบการฝึกอบรมที่เหมาะสมส่งผลช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในชุดฝึกอบรมมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๒ การประเมินความคิดเห็นหลังจากการฝึกอบรม

การประเมินความคิดเห็นหลังจากการฝึกอบรม พบว่า ครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพ

กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้เข้ารับฝึกอบรมทุกคนมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้และฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง และบรรยากาศในการฝึกอบรมเป็นกันเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้เอกสารประกอบการฝึกอบรมและสื่อประกอบการฝึกอบรม ยังส่งผลช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจในหน่วยฝึกอบรมมากยิ่งขึ้นอีกด้วย สอดคล้องกับ มนูญ ชัยพันธ์ (๒๕๔๔) หลักการเรียนรู้ที่เน้นบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นแบบอบอุ่นเป็นกันเอง ระหว่างผู้ให้การฝึกอบรมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันตลอดเวลา ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้สึกพึงพอใจต่อกระบวนการฝึกอบรมมากที่สุด และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งผู้ให้การอบรมเป็นอย่างดี

๒.๒ การประเมินติดตามผลหลังการฝึกอบรม

การประเมินความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า การประเมินความคิดเห็นผู้บริหารโดยภาพรวม มีความเห็นด้วยในระดับมากเนื่องจากครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครที่เข้ารับการฝึกอบรมได้นำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้ในการฝึกอบรมอาชีพให้กับผู้เรียนที่เข้ามาเรียนได้เป็นอย่างดี และครูฝึกมีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนที่เข้ามาฝึกอาชีพมีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กนก สารสิทธิธรรม (๒๕๕๑) พบว่าผู้บังคับบัญชาที่มีความคิดเห็นว่า ผู้ผ่านการอบรมจากหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแบบบูรณาการ

ครูมีการดำเนินการด้านการสอนได้ดี ทำให้เป็นผลดีในระบบการเรียนการสอน สำหรับสถานศึกษาทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรฝึกอบรมได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบผ่านการวิเคราะห์ตรวจสอบประเมินทดลองใช้ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง จึงเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

๑.๑ ควรนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครไปประยุกต์ใช้หน่วยงานที่มีครูฝึกอาชีพ เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน วิทยาลัยชุมชน วิสาหกิจชุมชน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน องค์การบริหารส่วนตำบล และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ฯลฯ เป็นต้น

๑.๒ ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครไปขยายผลฝึกอบรมให้กับครูฝึกอาชีพให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ จะทำให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะอาชีพได้ต่อไป

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

๒.๑ ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครไปฝึกอบรมให้กับแกนนำครูในสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กรเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

๒.๒ ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบจากการนำหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการฝึก

ปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียนฝึกอาชีพ
กรุงเทพมหานครไปใช้ในองค์กร เพื่อนำข้อมูล
กลับมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมต่อไป
๒.๓ ควรพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (e-Learning)

เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำ
แผนการฝึกปฏิบัติสำหรับครูฝึกอาชีพของโรงเรียน
ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครเพื่อกระจายโอกาสการ
เรียนรู้ให้กับทุกคนที่สนใจต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนก สารลัทธิธรรม. (๒๕๕๑). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแบบบูรณาการของหลักสูตรวิชาชีพ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชาญณรงค์ วงศ์สุวรรณ. (๒๕๓๙). *รูปแบบการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทัศนีย์ นาคคุณทรง. (๒๕๕๒). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิทยากรเพื่อพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พะอบ พวงน้อย และคณะ. (๒๕๔๖). *การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเทคนิคเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ*. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ปีที่ ๑๕ (ฉบับที่ ๔๕), ๑๔๕-๑๕๑.
- พัฒนาลังคม, สำนัก. (๒๕๔๔). *หลักสูตรระยะสั้นของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- มัญญ ชัยพันธ์. (๒๕๔๔). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับครูประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาษาอังกฤษ

- Best, J. (1983). *Research in Education*. (4th ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Practice Hall.
- Levinger, B. (1996). *Critical transitions: Human capacity development across the lifespan*. USA: EDC (Education Development Center), UNDP (United Nations Development Program).

ผู้เขียน

รองศาสตราจารย์อัศครัตน์ พูลกระจ่าง อาจารย์ประจำสาขาครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ๑๑๒๐๐
อีเมล: akkarat8@hotmail.com